

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/103/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020201787
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0020201787.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: Poštová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 8A, proti žalovanému : dedičia po poručiteľovi L. F., nar. XX.XX.XXXX, zomrelému XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. XX, H., o zaplatenie 4.792,81 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 7Csp/44/2020-91 zo dňa 3.8.2020 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Michalovce ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcu doručené súdu dňa 15.4.2020 a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou od žalovaného, ktorého označil ako dedičov po nebohom poručiteľovi L. F., ktorý zomrel XX.X.XXXX, domáhal zaplatenia sumy 4.792,81 € s príslušenstvom. Vzhľadom k tomu, že žalovaného -nijakým spôsobom nešpecifikoval a svoj postup odôvodnil tým, že v čase podania žaloby ešte nebolo ukončené dedičské konanie po dlžníkovi - poručiteľovi, súd ho uznesením vyzval na doplnenie označenia žalovaného, na doplnenie mu uložil lehotu 15 dní odo dňa doručenia uznesenia a zároveň ho poučil, že ak v určenej lehote popísané nedostatky neodstráni, súd uznesením podanie odmietne.

3. Žalobca reagoval tak, že podal žalobu na neznámych dedičov, aby nedošlo k premlčaniu jeho nároku, pretože nechce byť ukrátený na svojich právach titulom neskončeného dedičského konania a poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, ale aj Krajského súdu v Banskej Bystrici. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca ani na výzvu súdu neodstránil nedostatok žaloby, neoznačil žalovaného spôsobom uvedeným v § 133 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP), § 134, § 135 ods. 1,2 CSP. Žalobcom uvádzaný judikát Najvyššieho súdu Českej republiky podľa súdu prvej inštancie nemožno aplikovať v našom civilnom poriadku a do úvahy neprichádza ani postup súdu, kde by v prípade smrti strany mal súd možnosť prerušiť konanie. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy vykonanej v § 107 ods. 1 O.s.p. má súd v zmysle § 63 ods. 1 CSP po posúdení povahy sporu možnosť len konanie zastaviť, alebo v konaní pokračovať. Aj poukazované rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici nemožno aplikovať, pretože rieši inú procesnú situáciu.

4. Po citovaní ustanovení § 129 ods. 1,2,3,4 CSP súd prvej inštancie odmietol podanie žalobcu.

5. O trovách konania rozhodol analogicky podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, avšak vzhľadom k tomu, že žalovaní neboli žalobcom identifikovaní, súd nemal komu nárok na náhradu trov konania priznať a rozhodol, že žiadna zo strán na náhradu trov konania nemá nárok.

6. Žalobca v zákonnej lehote podal proti uvedenému uzneseniu odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Mal za to, že podaním žaloby na neznámeho dediča z titulu neukončenia dedičského konania resp. z titulu možnosti zabezpečenia listiny preukazujúcej osoby dedičov a vzhľadom na potrebu ochrany jeho práv pred uplynutím premlčacej doby, naplnil príslušné ustanovenia CSP o označení sporových strán. Vzhľadom na tendenciu súdov neprihliadať na prihlásenie pohľadávky do dedičského konania ako na uplatnenie práva pred súdom alebo u iného príslušného orgánu (uznesenie NS ČR z 21.12.2010 sp. zn. 29Cdo 865/2009), ktoré by spôsobilo spočívanie premlčacej doby na čas trvania dedičského konania, sa oslabuje pozícia veriteľov a obmedzuje vymožiteľnosť ich pohľadávky bez toho, aby takéto konanie malo základ v princípoch právneho štátu. Žalobca vyjadril názor, že je potrebné akceptovať jeho žalobu na budúceho dediča, ktorý je v súčasnosti neznámy, resp. na neznámych dedičov, nevedomosť o ktorých nie je ním zavinená. Pre prípad, že okruh dedičov doposiaľ nebol objasnený, judikatúra súdu už skôr pripustila možnosť, že veriteľ môže podať žalobu proti neznámych dedičom poručiť. Opačný prístup by totiž mal nutne okrem iného za následok, že by veriteľ musel vždy vyčkávať s uplatnením svojho práva na súde, alebo u iného príslušného orgánu až do skončenia dedičského konania po dlžníkovi, čo by znamenalo poškodenie veriteľa spočívajúceho nielen v prieťahoch s uspokojením pohľadávky, ale taktiež nebezpečenstvo premlčania alebo prekludovania jeho práva. Pokiaľ nie je okruh možných dedičov zomrelého dlžníka doposiaľ známy, a ak veriteľ podá žalobu na súde proti neznámych dedičom poručiť, súd má posúdiť, či je možné v konaní ihneď pokračovať alebo či konanie musí byť prerušené až do skončenia konania o poručiťovom dedičstve. V konaní je pritom možné pokračovať ihneď len vtedy, ak by bolo nepochybne zistené, že poručiťel zanechal majetok, z ktorého určite budú uspokojené všetky jeho dlhy. Teda, že poručiťelovi dedičia budú zodpovedať v zmysle ust. § 470 a § 472 Občianskeho zákonníka za všetky poručiťelove dlhy v plnom rozsahu. V takomto prípade súd v konaní ustanoví žalovaným neznámych dedičom zomretého dlžníka opatrovníka. Vzhľadom na súčasnú situáciu tak jednoznačne prichádzalo do úvahy prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 CSP v nadväznosti na ust. § 162 ods. 2 CSP. Z hľadiska povinnosti podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP žalobca mal za to, že označil žalovanú stranu presne, pretože v zmysle § 133 ods. 1 CSP tieto údaje budú doplnené vzhľadom na výsledky právoplatne skončeného v súčasnosti prebiehajúceho dedičského konania, na ktorého priebeh a dĺžku trvania žalobca nemá žiaden vplyv. V ďalšom následne opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 12Co/230/2018, kde v obdobnom prípade bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie s tým, že tento procesný postup súdu by znamenal porušenie práva na spravodlivý proces. Žalobca v odvolaní tiež dával do pozornosti, že opakovane žiadal súd prvej inštancie o doručenie osvedčenia o dedičstve preukázaním a osvedčením právneho záujmu na poskytnutie takýchto informácií, no súd jeho žiadosti nevyhovel, ani mu neposkytol informácie o okruhu dedičov. Nemôže byť teda na jeho ťarchu, aby si nemohol uplatniť svoje práva z dôvodu nečinnosti súdu prvej inštancie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na nové rozhodnutie, prípadne, aby zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že jeho sťažnosti vyhovie a zaviazal súd prvej inštancie vo veci konať.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a zistil, že nie sú dané dôvody na potvrdenie (387 CSP) ani na jeho zmenu (388 CSP), preto uznesenie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie práva procesné, ktoré jej zákon priznáva. Možnosť konať pred súdom prvej inštancie je odňatá vždy aj vtedy, ak súd nesprávne odmietol žalobu z dôvodu, že v lehote nebola doplnená alebo opravená, hoci na takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky.

9. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne prihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyplývajú z prednesov strán. Nesprávne skutkové

zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

10. Odvolacie dôvody boli v posudzovanom prípade naplnené.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že každú jednu vec je potrebné posudzovať individuálne tak, aby bolo zachované právo sporovej strany na spravodlivé prejednanie veci a aby toto právo na spravodlivý proces nebolo porušené. Súd pritom musí postupovať tak, aby zachoval všetky zásady, ktorými je Civilný sporový poriadok ovládaný.

12. Odvolaciemu súdu je známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8 Cdo/68/2017 zo dňa 28.2.2019, podľa ktorého súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaného. Zároveň však uvádza, že na posudzovaný prípad toto rozhodnutie analogicky použiť nemožno, pretože rieši inú situáciu, než aká nastala v tomto spore. V uvádzanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR bol žalovaný označený ako : „osoba, ktorá bola držiteľom motorového vozidla EVČ: XY k určitému dátumu“. Najvyšší súd SR uviedol, že platná právna úprava neumožňuje priame poskytovanie údajov z evidencie vozidiel subjektom iným, ako sú uvedené v § 113 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a vymáhanie pokút od vodičov, ktorí jazdia bez zaplatenia po spoplatnených cestách neupravuje žiaden vnútroštátny predpis Slovenskej republiky. Využitie údajov zo systému cezhraničnej výmeny dát je v súčasnosti možné len v rozsahu deliktov uvedených v článku 2 smernice Rady EÚ 215/413 z 11.3.2015, ktorou sa uľahčuje cezhraničná výmena informácií o dopravných deliktoch súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky. Nakoľko iné právne riešenie neexistuje ani na úrovni Európskej únie, pretože smernica, ktorá bude upravovať mechanizmy na zistenie osobných údajov o subjektoch, ktoré neoprávnene používajú spoplatnenú cestu, je ešte len vo fáze legislatívneho procesu, bolo vecou žalobcu, a ak žalobca poukazuje na právnu úpravu v Českej republike, dovolací súd uviedol, že je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť procesné podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv. Česká republika má teda inú právnu úpravu, ktorá umožňuje práve tým orgánom policajného zboru na žiadosť žiadateľa, ktorý preukáže nejaký právny záujem, aby mu túto informáciu poskytol, čiže nie súd v súdnom konaní, ale administratívny orgán, ktorému to zákon prikazuje, aby tak urobil. Slovenská republika na rozdiel od Českej republiky takúto úpravu nemá.

13. Súd prvej inštancie vzhľadom na označenie žalovaného v tomto spore správne postupoval, ak vyzval žalobcu na odstránenie väd svojho podania - žaloby, ktorá došla na tamojší súd 15.4.2020, avšak jeho ďalší postup po reakcii žalobcu na túto výzvu podľa názoru odvolacieho súdu nie je správny. Označenie žalovaného ako „neznámy dedič po nebohom XY“ náš právny poriadok nevyklúčuje, avšak v zásade je takto umožnené označenie žalovaného ak to vyplýva priamo z nejakého právneho predpisu a ide väčšinou o otázku usporiadania vlastníckych vzťahov pozemkov. Pokiaľ ide o klasický sporový prípad, kde ide o dlžnú pohľadávku, len takéto označenie z pohľadu žalovaného nevyhovuje a súd má povinnosť vyzvať na odstránenie takejto vady, pričom žalobca musí byť aktívny, aby ozrejmoval, čo mu bráni v tom, aby toho žalovaného riadne označil. Žalobca po výzve súdu na riadne označenie žalovaného nebol pasívny, reagoval podaním, kde uviedol všetky svoje skutočnosti, ktoré mu bránia v tom, aby žalovaného takto označil, pričom opätovne uvádzal aj svoj právny záujem takúto žalobu podať, aby sa vyhol riziku premlčania alebo preklúzie jeho nároku.

14. V zmysle ustanovení § 132 ods. 1 v spojení s § 133 ods. 1 CSP strana konania musí byť označená tak, aby nebolo pochybné, kto je stranou v spore, aby ju nebolo možné zameniť s inou osobou, a aby s ňou mohol súd konať.

15. Žalobca riadne označil poručiťeľa s tým, že žaluje dedičov po ňom a teda podľa názoru odvolacieho súdu nebola vylúčená určitá súčinnosť súdu prvej inštancie pri identifikácii dedičov. V situácii keď žalobca tvrdí, že v súčasnosti nedokázal v súdom stanovenej lehote identifikovať dedičov po nebohom dlžníkovi aj z toho dôvodu, že nemohol sa dopátrať do úvahy pripadajúcich dedičov a nemá k dispozícii ani dedičské rozhodnutie odmietnutie jeho podania za týchto okolností by znamenalo porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

16. Vzhľadom k týmto okolnostiam odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a vec mu vrátil podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie s tým, že opäť vyzve žalobcu na odstránenie väd podania v časti označení žalovaného a poskytne mu dlhšiu lehotu na zistenie údajov do úvahy prichádzajúcich dedičov. Následne ak toto žalobca doplní a dedičské konanie skončené ešte nebude, prichádza do úvahy prerušenie konania.

17. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).